

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2013-2018

horta, cultura, agroecologia, horts escolars, assessorament, formació

INDEX

PRESENTACIÓ	3
HORTS ESCOLARS ECOLÒGICS	4
Taller d'Hort Escolar Ecològic	4
Preparació d'espais per al cultiu	6
Formació a mestres i educadors d'hort escolar	7
HORTS SOCIALS	8
Horts d'inserció socio-laboral	8
Cultivant Salut. Horts per a majors	9
Horts a la presó	9
Horts d'Oci	10
FORMACIÓ	12
ALTRES ACTIVITATS	13
Tallers	13
Visites al camp demostratiu	14
Fires Biocultura	15
Altres	16

PRESENTACIÓ

L'any 2005 Sembra en Saó va iniciar la seua activitat com a associació dedicada a la posada en marxa d'horts escolars ecològics. Amb el pas del temps el nostre treball ha anat diversificant-se, desenvolupant nous projectes, sempre amb l'agricultura ecològica com a eina per a millorar la vida de les persones i del medi ambient.

En 2018 es compleixen 13 anys de treball com a associació legalment constituïda, encara que les nostres primeres activitats com a grup daten de finals de 2013, per la qual cosa podem celebrar ja els 15 anys de treball en el camp de l'agroecologia i l'educació ambiental. En aquest document hem volgut arregar totes les activitats desenvolupades durant aquest temps.

Els horts escolars continuen sent la nostra principal activitat, ajudant als centres educatius tant en la preparació de l'espai com en la planificació i seguiment de totes les activitats al voltant de l'hort. Hem treballat en més de 40 centres, realitzant una important labor de conscienciació sobre els beneficis de l'agricultura ecològica i posant en valor l'Horta de València i el treball dels seus llauradors i llauradores. Gràcies a la nostra constància i professionalitat ens hem convertit en tot un referent en aquest camp en la nostra comunitat.

Però a més dels horts escolars, en els últims anys hem participat en multitud de projectes relacionats amb l'agricultura ecològica en la seua vessant més social, terapèutica o d'inserció: assessorament en horts d'oci municipals, horts per a majors en residències d'ancians i tot tipus de projectes d'inserció socio-laboral per a diferents col·lectius.

Recentment també hem posat en marxa un camp demostratiu a l'Horta de Godella, on rebem visites d'escolars i d'altres grups, i el curs "Hort Escolar Ecològic per a Mestres i Educadors", que ha tingut molt bona acollida entre la comunitat educativa.

Aquesta memòria pretén donar llum al nostre treball i ens anima a continuar treballant, amb la convicció que l'agroecologia ha de tenir un paper central en les nostres societats per a aconseguir un futur millor.

Desembre 2018

Taller d'Hort Escolar Ecològic

Des de l'any 2003 a títol personal, i ja des de 2005 com a Associació Sembra en Saó, desenvolupem aquest taller a col·legis i instituts de la província de València, ajudant als centres educatius tant en la preparació de l'espai com en la planificació i seguiment de totes les activitats al voltant de l'hort. Actuem com a guies en el procés d'aprenentatge, doncs són els alumnes els veritables protagonistes de l'hort. Aquest és un llistat del centres on hem realitzat el taller fins al moment:

1. CEIP MANUEL GONZÁLEZ MARTÍ, Benifaraig. Octubre 2003-Juny 2008.
2. CEIP LLOMA DEL MAS, Bétera. Octubre 2004-Juny 2012.
3. IES LES ALFÀBEGUES, Bétera. Octubre 2004-Juny 2008.
4. IES ESCULTOR EN FRANCESC BADIA, Foios. Octubre 2005-Juny 2009.
5. CEIP PABLO NERUDA, València. Octubre 2005-Actualitat.
6. CEIP BALADRE, Picanya. Gener 2006-Juny 2010.
7. CEIP AUSIÀS MARCH, Picanya. Octubre 2006-Juny 2018.
8. CEIP ANTONIO MACHADO, València. Gener 2007- Actualitat.
9. CEIP CAMP DE TÚRIA, Bétera. Gener 2007- Actualitat.
10. IES ENRIC VALOR, Picanya. Gener 2007-Juny 2014.
11. IES JAUME I, Alfafar. Octubre 2007- Actualitat.
12. IES ORRIOLS, València. Octubre 2007-Juny 2008.
13. CEIP FERNANDO DE LOS RÍOS, Burjassot. Octubre 2007- Actualitat.
14. CEIP VIRGEN DE LOS DESAMPARADOS, Burjassot. Gener 2008- Actualitat.
15. CEIP VILLAR PALASÍ, Burjassot. Gener 2008- Actualitat.
16. CEIP JOAN XXIII, Burjassot. Gener 2008--Actualitat.
17. CEIP JAUME I, Paiporta. Gener 2008- Actualitat.
18. CEIP VERGE DESAMPARATS, Oliva. Octubre 2008-Juny 2012.
19. CC LA PURÍSSIMA, Tres Forques (València). Octubre 2008-Juny 2012.
20. CC LA PURÍSSIMA, Torrent. Octubre 2008-Juny 2012.
21. CC LA PURÍSSIMA, Alzira. Octubre 2008-Juny 2012.
22. CC LA PURÍSSIMA, El Grau (València). Octubre 2008-Juny 2011.

23. CC SAN JOSÉ, València. Octubre 2008-Juny 2012.
24. CEIP BARRANQUET, Godella. Octubre 2008-Juny 2011.
25. CEIP CERVANTES, Godella. Octubre 2008-Juny 2011
26. CEIP ELISEO VIDAL, València. Gener 2009-Juny 2010.
27. CEIP VERGE DEL PATROCINI, Foios. Gener 2009-Juny 2009.
28. CEIP REI EN JAUME, Foios. Gener 2009-Juny 2009.
29. IES LA GARRIGOSSA, Meliana. Gener 2009-Juny 2009.
30. CC NATIVIDAD, Burjassot. Gener 2009- Actualitat.
31. CC MIGUEL BORDONAU, Burjassot. Abril 2009- Actualitat.
32. CRA RIU VERNISA, Benicolet (València). Octubre 2009-Març 2010.
33. CEIP RAQUEL PAYÁ, Tres Forques (València). Gener 2011-Juny 2011.
34. CEIP SANT JOAN DE RIBERA, Burjassot. Gener 2012- Actualitat.
35. IES JORGE JUAN, Sagunt. Octubre 2013-Juny 2015.
36. EI IMPULSO INICIAL, València. Novembre 2012-Novembre 2014.
37. MOMO SCHOOL, València. Setembre 2012-October 2013.
38. CEIP JUAN MANUEL MONTOYA, Nazaret, València. Gener 2015-Juny 2016
39. CEIP SANT JOAN DE RIBERA, Alfara del Patriarca. Octubre 2015-Juny 2016.
40. CEIP PADRE MANJÓN, La Torre, València. Gener 2016- Actualitat.
41. CEIP LA FONTAINE, Burjassot. Abril 2018- Actualitat.
42. CEIP N°100-ALEJANDRA SOLER, Russafa, València. Octubre 2018-Actualitat.

Preparació d'espais per al cultiu

A més de realitzar el taller d'hort escolar ecològic, estem especialitzats en la construcció i adaptació d'espais, dins o fora de les escoles, per al desenvolupament posterior del taller. Oferim diferents solucions adaptades a la disponibilitat d'espai i de pressupost.

2018	CEIP ALEJANDRA SOLER (València) Construcció de quatre jardineres de fusta per a la posada en marxa de l'hort de l'escola. Setembre 2018.
2018	CEIP PABLO NERUDA (València) Construcció de tres jardineres ceràmiques per a l'hort d'Infantil. Setembre 2018.
2017	CEIP JOAN XXIII (Burjassot) Construcció de dos jardineres ceràmiques per al desenvolupament del taller d'hort escolar al centre. Novembre 2017.
2015	CEIP JUAN MANUEL MONTOYA (Barri de Nazaret, València) Assessorament tècnic i obres realitzades a l'hort de l'escola per millorar la seua productivitat. Octubre 2015.
2015	CEIP SAN JOAN DE RIBERA (Alfara del Patriarca) Treballs d'assessorament al professorat i construcció de sis jardineres de fusta per a l'hort escolar. Octubre 2015.
2013	MOMO SCHOOL (València) Feines de remodelació i adaptació dels espais disponibles per al seu cultiu. Juliol 2013.
2005	CEIP PABLO NERUDA (València) Construcció de l'hort escolar per a Primària. Setembre 2005.

Formació a mestres i educadors d'hort escolar

Des de 2017 oferim un curs per a mestres i educadors sobre l'Hort Escolar Ecològic. La idea era aprofitar la nostra experiència de molts anys en aquest camp per oferir un curs que fóra més enllà dels ja coneguts continguts teòrics i possibilitats didàctiques, amb una part important dedicada a la posada en marxa i a aspectes principalment pràctics.

2018	CEIP VICENT ALEIXANDRE (Siete Aguas) Curs de formació al mestres responsables d'hort escolar (8h). Desembre 2018.
2018	CEIP PABLO NERUDA (València) Assessorament a mestres d'Infantil (6h). Octubre 2018.
2017-2018	AJUNTAMENT DE VALÈNCIA. REGIDORIA D'AGRICULTURA, HORTA I POBLES DE VALÈNCIA <ul style="list-style-type: none">• Curs d'hort escolar ecològic per a mestres i educadors, 1a edició (12h). Godella. Setembre 2017.• Curs d'hort escolar ecològic per a mestres i educadors, 2a edició (12h). Godella. Setembre 2018.

Horts d'inserció socio-laboral

Actualment són moltes les persones que es plantegen una eixida laboral dins del món de l'agricultura sostenible. Aquesta, a més de productes sans i de qualitat, ofereix una possibilitat d'inserció socio-laboral. Sembra en Saó ha participat en multitud de projectes de formació i acompanyament per incentivar la inserció social i l'autoocupació de diferents col·lectius.

2012-2015	<p>PLATAFORMA D'ATURATS DE MONTCADA (València)</p> <p>Acompanyament i formació en un projecte d'autoocupació. Dues sessions setmanals, al camp i a l'aula, on a més del treball quotidià a l'horta s'abordaven els principis i tècniques de l'agricultura ecològica, així com qüestions relatives a la planificació de cultius i altres més organitzatives. Octubre 2012-Febrer 2015.</p>
2014-2015	<p>ASIEM, Asociación para la Salud Integral del Enfermo Mental</p> <ul style="list-style-type: none"> • Curs de Fruticultura Ecològica (200h). Oct-Novembre 2014. • Curs d'Agricultura Ecològica (160h). Febrer-Abril 2015.
2014	<p>FUNDACIÓN CEPAIM, Acción Integral con Migrantes</p> <p>Formació en agricultura ecològica (40h), dins d'un projecte d'intervenció comunitaria integral en el barri de l'Alquerieta, Alzira. Novembre 2014.</p>
2013	<p>BONA GENT, Amigos de las Personas con Discapacidad Intelectual</p> <p>Curs pràctic d'agricultura ecològica per a persones amb capacitats diferents (220h). Gener-Abril 2013.</p>
2013	<p>ASOCIACIÓN REFORESTA</p> <p>Cursos de formació per al projecte "Huertos Compartidos" a Torrent (120h). Abril-Agost 2013.</p>

Cultivant Salut. Horts per a majors

Hem engegat projectes d'horts adaptats en diverses residències d'ancians. El treball a l'aire lliure, el contacte amb la terra, el repte de mantenir viu l'hort o la satisfacció d'arreglar els seus fruits, són alguns dels factors que contribueixen a estimular la ment dels més majors i millorar el seu benestar físic i mental.

2011-2012	RESIDÈNCIA D'ANCIANS (Torrent, València) Gener 2011-Juny 2012.
2010-2012	RESIDÈNCIA D'ANCIANS (Montcada, València) Gener 2010-Juny 2012.
2010	RESIDÈNCIA D'ANCIANS (Noguera, Teruel) Amb el suport de la Fundació La Caixa. Gener-Desembre 2010.

Horts a la presó

Al setembre de 2007 vam iniciar el projecte "Un Hort Ecològic per a la Presó de Picassent", amb el suport econòmic de la Fundació per una Terra Humana i la Fundació La Caixa. El projecte va ser concebut amb la finalitat de millorar les condicions de vida dels interns del Centre Penitenciari de Picassent (València) a través del cultiu d'un hort ecològic.

2008-2009	CENTRE PENITENCIARI DE PICASSENT (Picassent, València) Horts al mòdul 3 (homes) i 4 (mòdul mixt on s'imparteix a més un cicle formatiu de nivell mitjà en jardineria).
2007-2008	CENTRE PENITENCIARI DE PICASSENT (Picassent, València) Hort al mòdul 16 (mares amb fills).

Horts d'oci

Al llarg d'aquests anys hem adquirit gran experiència en la gestió d'horts d'oci, tant de tipus municipal com privat, així com també en altres models d'horts d'ús col·lectiu i amb finalitats socials. Oferim assessorament per a la seua posada en marxa i feines de coordinació i formació dels participants.

2016-2018	CONSELL AGRARI MUNICIPAL DE VALÈNCIA Assessorament en matèria d'agricultura ecològica als usuaris dels horts municipals del Parc de La Torre (Sociópolis, València). Organització de cursos de diferent contingut i duració, tallers i jornades temàtiques, amb l'objectiu de dinamitzar l'espai, oferir una bona formació en matèria d'agricultura ecològica, millorar la cohesió dels usuaris i atraure a possibles nous usuaris. Gener 2016-Desembre 2018.
2017	AJUNTAMENT DE PAIPORTA Assessorament i formació als horts d'oci municipals. Març-Desembre 2017.
2017	AJUNTAMENT DE ROCAFORT Curs d'agricultura ecològica (8h) per a usuaris dels horts municipals. Novembre 2017.
2017	AJUNTAMENT DE BURJASSOT Taller d'agricultura ecològica (2h) per a usuaris dels horts municipals. Novembre 2017.
2012-2017	AJUNTAMENT DE PUÇOL <ul style="list-style-type: none">• Programa de formació als usuaris en matèria d'agricultura ecològica. Febrer-Juny 2017.• Jornades de formació per als usuaris dels horts d'oci municipals de La Costera (Puçol). Abril 2015.• Assessorament i formació als horts d'oci municipals. Juliol 2012-Juny 2013.• Fase inicial, treballs de coordinació de la posada en marxa dels horts d'oci municipals: reunions prèvies, assessorament en la preparació del terreny, plantejament de les parcel·les i organització dels futurs usuaris. Juny 2012.

2013-2014	<p>AJUNTAMENT DE L'ELIANA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assessorament i formació als horts d'oci municipals. Gener 2013-Octubre 2014. • Fase inicial de posada en marxa dels horts: organització dels usuaris, reunions de coordinació, formació inicial sobre la normativa, bon veïnatge i principis de l'agricultura ecològica, assessoria sobre el disseny de l'hort i la instal·lació del reg localitzat. Gener 2013.
2010-2012	<p>AJUNTAMENT DE GODELLA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assessorament i formació als horts d'oci municipals. Octubre 2011-Juliol 2012. • Fase inicial de posada en marxa dels horts: disseny de l'espai, organització dels usuaris, reunions de coordinació, formació inicial sobre la normativa, bon veïnatge i principis de l'agricultura ecològica, assessoria sobre el disseny de l'hort i reg. Juny-Desembre 2010.

FORMACIÓ

Oferim formació i assessorament en agroecologia a qualsevol persona, escola o entitat interessada en el cultiu d'horts ecològics.

També oferim cursos especialitzats de formació per a professorat responsable d'horts escolars (vore apartat Horts Escolars Ecològics més amunt).

2016	ASSOCIACIÓ HORTS MUNICIPALS LA COSCOLLOSA, GODELLA <ul style="list-style-type: none">• Taller de compost (3h). Febrer 2016.• Taller de planificació de cultius de tardor-hivern (3h). Juliol 2016.• Taller de planificació de cultius de primavera-estiu (3h). Novembre 2016.
2016	UNIVERSITAT POPULAR DE VALÈNCIA <ul style="list-style-type: none">• Taller d'agricultura ecològica (10h) realitzat al centre Rovella de la Universitat Popular de l'Ajuntament de València. Gener-Abril 2016.• Taller d'agricultura ecològica (8h) realitzat al centre Benicalap de la Universitat Popular de l'Ajuntament de València. Febrer-Abril 2016.
2015	CERAI (Centro de estudios rurales y de agricultura internacional) <ul style="list-style-type: none">• Introducció a l'Hort Ecològic (4h). Participació en la sessió inicial del curs coordinat pel CERAI a l'Escola de Capataços Agrícoles de Catarroja. Novembre 2015.• Sessions formatives (12h) per al projecte "Dones africanes a l'Horta".
2015	CÁRITAS DIOCESANA DE VALENCIA <p>Jornades formatives en agricultura ecològica. Març 2015.</p>
2009	AJUNTAMENT DE TORREBAJA <p>Taller d'Introducció a l'Agricultura Ecològica. Maig 2009.</p>

ALTRES ACTIVITATS

Tallers

2014-2017	AJUNTAMENT DE GODELLA <ul style="list-style-type: none">• Taller d'hort escolar ecològic (6h) a l'Escoleta d'Estiu Municipal. Juliol 2017.• Taller agroecològic en el marc de les activitats del Mercat de Venda Directa de Godella. Abril 2016.• Taller d'hort urbà amb materials reciclats, en el marc de les activitats del Mercat de Venda Directa de Godella. Desembre 2015.• Picaeta estellesana, de l'horta a la taula. Taller gastronòmic i de conscienciació al voltant de l'Horta i els escrits de Vicent Andrés Estellés. Setembre 2015.• Taller d'hort urbà amb materials reciclats, en el marc de les Jornades pels Menjadors Escolars Ecològics a Godella. Març 2015.• Taller d'hort urbà amb materials reciclats, en el marc de les Jornades de Sostenibilitat Ambiental. Febrer 2014.
2014-2017	CERAI (Centro de estudios rurales y de agricultura internacional) <ul style="list-style-type: none">• Tallers infantils en el marc de la jornada "La sostenibilitat al plat". Gener 2017.• Tallers infantils en el marc de la jornada "l'Horta a la Plaça". Gener 2016.• Taller agroecològic al Mercat d'Alboraia. Novembre 2014.
2016	CAE-CV (Comité d'Agricultura Ecològica de la Comunitat Valenciana) <ul style="list-style-type: none">• Tallers infantils amb motiu de la jornada "Primavera Educativa". Maig 2016.
2013-2014	AJUNTAMENT DE L'ELIANA <ul style="list-style-type: none">• Taller d'hort urbà amb materials reciclats, en el marc de les Jornades Mediambientals de L'Eliana. Juny 2014.• Taller d'hort ecològic en el marc de les Jornades Mediambientals de l'Eliana. Maig 2013.

2014	CLUB BALONCESTO BÉTERA Taller d'hort urbà amb materials reciclats. Abril i juliol 2014.
2014	ASSOCIACIÓ ALBERO ARTESANOS Taller d'hort urbà amb materials reciclats. Abril 2014.
2014	LOBOTECA CAFÉ Taller d'hort urbà amb materials reciclats. Febrer 2014.
2013	INTERMÓN-OXFAM Taller de consum responsable amb l'agricultura ecològica, en la trobada CONECTANDO MUNDOS. Maig 2013.

Visites al camp demostratiu

L'any 2015, coincidint amb el 10è aniversari de Sembra en Saó, vam posar en marxa un camp de cultiu de dues fanecades, dissenyat per rebre visites de grups i oferir diferents activitats orientades a conèixer les verdures de temporada, descobrir diferents formes de dissenyar un hort, aprendre les tècniques de l'agricultura ecològica, realitzar tallers pràctics i cursos de formació, etc. El camp es troba en un enclavament privilegiat sobre l'Horta, i disposa de passadissos amplis i zones de descans amb ombra, per la qual cosa és ideal per a visites de grups.

2018	HORTA VIVA (Agroturisme) Visita d'un grup de periodistes en el marc d'unes jornades organitzades per la Mancomunitat de l'Horta Nord. Octubre 2018.
2017-2018	AJUNTAMENT DE VALÈNCIA. REGIDORIA D'AGRICULTURA, HORTA I POBLES DE VALÈNCIA Activitats formatives al camp, en el marc del "Curs d'hort escolar ecològic per a mestres i educadors". Setembre 2017 i 2018.
2017-2018	RESFERIC Visites guiades per als assistents al Festival Resferic. Godella. Maig 2017 i 2018.

2016	UNIVERSITAT POPULAR DE L'AJUNTAMENT DE VALÈNCIA <ul style="list-style-type: none"> • Visita d'un grup d'alumnes del centre Rovella de la Universitat Popular de l'Ajuntament de València, en el marc d'un taller d'agricultura ecològica. Abril 2016. • Dues visites d'alumnes del centre Benicalap de la Universitat Popular de l'Ajuntament de València, en el marc d'un taller d'agricultura ecològica. Gener i abril 2016.
2015	CERCLE (Territori, paisatge i arquitectura) Visita amb un grup d'estudiants de paisatgisme. Març 2015.

Fires Biocultura

Des de l'any 2010 col·laborem amb l'Associació Vidasana, organitzadora de les Fires Biocultura, en el marc del projecte Mamaterra (Festival Ecològic de la Infància). Aquesta col·laboració es materialitza en la nostra presència en les diferents fires (València, Madrid, Barcelona i Bilbao), en les quals ens encarreguem del muntatge i desenvolupament de tallers en el xicotet hort ecològic de Mamaterra.

2011-2018	BIOCULTURA BARCELONA Edicions 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2017 i 2018.
2011-2017	BIOCULTURA VALÈNCIA Edicions 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 i 2017.
2012-2015	BIOCULTURA MADRID Edicions 2012, 2013, 2014 i 2015.
2013-2014	BIOCULTURA BILBAO Edicions 2013 i 2014.

Altres

2016	UNIVERSITAT POPULAR DE L'AJUNTAMENT DE VALÈNCIA Elaboració d'un informe tècnic per explorar les possibilitats per a la inclusió al programa de la Universitat Popular de mòduls formatius i altres activitats al voltant de l'agricultura ecològica i l'Horta de València. Abril 2016.
2010-2016	AJUNTAMENT DE BURJASSOT <ul style="list-style-type: none">• Exposició "Horts escolars ecològics de Burjassot": muntatge i coordinació de les visites dels centres escolars a l'exposició al Centre Díaz Pintado. Maig 2016.• Dia de l'Arbre: organització i coordinació de diverses activitats amb motiu de la celebració del Dia de l'Arbre a Burjassot. Gener 2010.• Dia del Mercat: organització i coordinació de diverses activitats amb motiu de la celebració del Dia del Mercat dels Horts Escolars Ecològics i de Jardineria Sostenible a Burjassot. Juny 2010.
2014	SEAE (Sociedad Española de Agricultura Ecológica) II Simposio de Agricultura Urbana y Periurbana, SEAE. Octubre 2014.
2012	AJUNTAMENT DE GODELLA <ul style="list-style-type: none">• Elaboració i edició d'una guia per a la difusió de la qualitat agroalimentària del Mercat de Venda Directa de Productes del Camp de Godella. Octubre 2012.• Organització i difusió de diverses taules rodones per a la difusió de la qualitat agroalimentària del Mercat de Venda Directa de Productes del Camp de Godella. Octubre 2012.
2010	PETJADES ONGD <ul style="list-style-type: none">• Creació i manteniment d'un blog d'horts escolars ecològics a internet. Gener-Setembre 2010.• Visites al Museu de l'Horta: visites al Museu de l'Horta d'Almàssera realitzades amb cinc centres escolars. Abril-Maig 2010.